

Näringslivets utgångspunkter inför regeringsförhandlingarna

Sverige behöver en regering som kan kombinera politisk stabilitet med goda och långsiktiga villkor för företagande, investeringar och jobb. I det parlamentariska läge som nu har uppstått kommer flera frågor med stor betydelse för näringslivet att bli föremål för förhandlingar.

Svensk konkurrenskraft står fortfarande stark, men den är långt ifrån självklar. Sverige verkar i en tid av hårdare internationell konkurrens om investeringar, kapital, företag och kompetens, samtidigt som andra länder snabbt förbättrar sina villkor. Det som byggts upp under lång tid kan därför försvagas betydligt snabbare än många tror. Regeringsförhandlingarna får inte resultera i signaler eller beslut som gör det dyrare, svårare eller mindre attraktivt att investera, växa och driva företag i Sverige.

När företag upplever att villkoren blir sämre eller mer oförutsägbara finns alltid alternativet att lägga nästa investering, nästa etablering eller nästa rekrytering i ett annat land. I förlängningen riskerar Sverige då att inte bara gå miste om nya investeringar, utan också att företag, kapital och kompetens som redan finns här söker sig någon annanstans. Det skulle slå direkt mot tillväxten, jobben och Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. I värsta fall kan företag tvingas lämna Sverige.

Inför de samtalen vill vi särskilt lyfta sex utgångspunkter:

1. Värna ett konkurrenskraftigt skattesystem

Sverige ska vara ett attraktivt land att starta, bygga och behålla företag i. Nya eller höjda skatter som försämrar förutsättningarna för investeringar, kapitalbildning och entreprenörskap riskerar att få konsekvenser långt utanför dem som direkt betalar skatten.

Förslag om exempelvis flygskatt, bankskatt, miljardärsskatt, förmögenhetsskatt eller exitskatt måste stoppas. Regeringsförhandlingarna bör inte resultera i nya skatter som gör Sverige mindre attraktivt för företag och entreprenörer.

2. Gör inte de statliga bolagen till politiska verktyg

Sverige har några av landets största och viktigaste företag i statlig ägo. De påverkar allt från energi och transporter till bostadsfinansiering och gruvnäring.

De statliga bolagen behöver professionella styrelser, tydliga ägardirektiv och möjlighet att fatta långsiktiga affärsmässiga beslut. Särskilda samhällsuppdrag ska vara öppna och tydliga, inte införas genom löpande politisk detaljstyrning.

Ett regeringsskifte får inte innebära att bolagens investeringsbeslut förändras efter den politiska konjunkturen.

3. Värna den svenska arbetsmarknadsmodellen

Karensavdraget bör finnas kvar som huvudregel. Om systemet behöver förändras bör lösningar i första hand utformas tillsammans med arbetsmarknadens parter och med hänsyn till effekterna för både arbetstagare och arbetsgivare.

Förändringar som kraftigt ökar arbetsgivarnas kostnader eller ansvar vid korttidsfrånvaro riskerar att slå särskilt hårt mot mindre företag och personalintensiva verksamheter.

4. Fullfölj en flygpolitik för hela Sverige

Sverige är ett avlångt, exportberoende land och Stockholm är beroende av god internationell tillgänglighet. Flygets konkurrenskraft är därför en fråga både för näringslivet och för möjligheten att hålla ihop landet.

Nästa regering behöver säkerställa en välfungerande inrikestrafik, fortsätta utvecklingen av Arlanda och skapa långsiktiga villkor för nya internationella direktlinjer.

Klimatomställningen av flyget behöver samtidigt drivas genom ny teknik, hållbara flygbränslen och effektivare flyg, inte genom åtgärder som försämrar Sveriges tillgänglighet.

För Stockholmsregionen, som är Sveriges främsta hemvist för internationella huvudkontor, är detta särskilt viktigt. Företag med verksamhet på många marknader är i hög grad beroende av snabba och direkta förbindelser med omvärlden. Om Stockholm inte kan erbjuda den tillgängligheten ökar risken att investeringar, funktioner och i förlängningen även huvudkontor förläggs till andra delar av världen vilket skulle skada svensk ekonomi.

5. Säkra företagens tillgång till kompetens

Reglerna för arbetskraftsinvandring behöver vara förutsägbara och fungera för seriösa företag som behöver rekrytera internationell kompetens. De nuvarande reglerna för arbetskraftsinvandring behöver göras om och lönegolvet ses över.

Samtidigt behöver Sverige ha konkurrenskraftiga villkor för att locka och behålla nyckelpersoner i unga och snabbväxande företag. Reglerna för personaloptioner bör därför utvecklas och breddas så att fler tillväxtbolag kan erbjuda medarbetare del i företagets framtida värdeskapande.

Konsekvensen av att inte agera är att svenska företag får svårare att rekrytera den kompetens som krävs för att växa. Då riskerar investeringar, expansion och nya jobb att hamna i andra länder. För unga tillväxtbolag kan det dessutom bli avgörande för var de

väljer att bygga sina organisationer och i förlängningen var framtidens huvudkontor hamnar.

6. Låt inte tillståndsprocesserna bromsa omställningen

Sverige behöver kunna genomföra stora investeringar i ny industri, energiproduktion, elnät och infrastruktur betydligt snabbare än i dag. Arbetet med att korta och effektivisera tillståndsprocesserna måste därför fortsätta – inte rullas tillbaka.

Miljöskydd och hänsyn till lokala värden ska vara en del av prövningen. Men enskilda lokala intressen får inte regelmässigt ges möjlighet att stoppa investeringar som är avgörande för klimatomställningen, elektrifieringen och Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Om Sverige ska klara omställningen måste det också gå att bygga det som omställningen kräver.

Daniella Waldfogel,
Vd, Stockholms Handelskammare